

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredni nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

TELEFON STEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.638.

Mi in tujina.

Jutro je uvedlo razgovor o temi: »Nemška ali francoska kulturna orijentacija?« Narodni Dnevnik je že ugotovil, da je to vprašanje napačno postavljeno. Predmetna zadeva je tako važna, da bi morali podati svoje misli oz. postaviti se v borbo vsi naši kulturni delavci, od prvega do zadnjega. Še le iz celotne slike izjav bi mogli zbrati tenor vprašanja in kaj hočemo, kajti vsak tuj jezik je na eni strani priročen in koristen instrument, lahko pa je tudi ubijalec prvinskega elementa, od katerega vsak narod živi in živet mora, ako neče prostovoljno v suženjsko smrt. Akumulacija tujih elementov v narodu se vrši v normalnih razmerah sicer le polagoma, ali ker je ta proces po svojem bistvu pravzaprav razjedanje in prenavljanje, obstoji nevarnost, da nastane iz akumulacije, v kolikor je ta nujno potreben oplojevalec — asimilacija, ali boljše rečeno: uničevanje slabšega naroda.

Ob tako važnem vprašanju, da plebiscitu, kakršen je ta, je treba tedaj prav jasno vedeti. 1. Kaj mi je materinski jezik in 2. v kakšen namen naj se učim tujega jezika.

Tujega jezika se bom učil iz dveh razlogov, prvič v čisto pridobitne in eksistenčne namene, ali pa v čisto kulturne svrhe. V prvem slučaju mi mora biti tuj jezik nujno potreben instrument, s katerim se bom preživljal ali ga rabil v svoje lastne pridobitne svrhe. Za ta slučaj velja v polni meri: primam živere. V drugem slučaju, v katerem se poslužujem tujega jezika le v kulturne namene, je pa stvar povsem druga.

Mi smo narod obrtnikov, trgovcev, industrijancev in uradnikov. Za vse te stanovce pridejo v prvi vrsti v poštev naši sosedje, s katerimi imamo materijalne stike, pridobitvene in poslovne. Za ta slučaj prideta v prvi vrsti v poštev nemščina in laščina, potem pa tudi francoščina in angleščina, tedaj ne le ali nemščina ali francoščina. V ta namen mi bo vsak navedenih jezikov nujno potreben instrument, kakor mi je potrebna žlica, ako hočem jesti juho.

Iz teh razlogov je povsem odveč javno razpravljati o tem, ker mora imeti vsaka šolska oblast toliko soli v glavi, da sama odloči, kaj je koristno narodu, kaj ne. Čemu tedaj oklevanje?

Povsem drugačna pa je zadeva glede kulturnih potreb. Tu ni več tuj jezik zame pridobitno, odnosno eksistenčno sredstvo, ampak le cesta, po kateri pridem do jezera oz. morje tujih kultur. Ob tem vprašanju se mi pojavi takoj vprašanje: materinsštine. Že dejstvo samo, da se učim materinskega jezika čisto drugače, to je po idejah in podobah od načina, po katerem pridem do tujega jezika, t. j. potom razuma, že to me mora dovesti do spoznanja, da je vsaka materinsština živa emanacija rodne grude, živi element etosa, etosa in mitosa, prvin, ki so edini nosilci vsake pristne kulture. Brez zavesti lastne kulture mi usahne vsak up v razvoj in bodočnost in z njima vred mi zamre vse pravo življenje. Nobena stvar ni tako gotova, kot ta, da preneha vsak narod živeti, ako so mu izpodrežane te dovodne žile, po katerih se pretaka mleko te žive kulture v narodni organizem in da mora razpasti kot tak ter postati sušen jezik tujega naroda, ako ta zavest zamre. Eno je nepo- bitno: vsak narod živi in cvete le toliko časa, dokler je v njem zavest njegove lastne bitnosti živa, dokler upa in veruje v svojo lastno kulturo in po njej v bodočnost.

Doslej smo živeli v območju nemške civilizacije. Ako bi ne bili imeli kulturnih sil v sebi, bi se tega območja nikdar ne otresli in Nemci bi nas že davno asimilirali in vsrkali: kot Slovenci bi izgubili raz zemeljskega površja. V utemeljitev te trditve zadošča že samo kratko dejstvo, da je zavest bitnosti naše kulture dovolj močna, ker smo doslej doprinesli na kulturnem polju, zlasti na političnem, ker smo se osvobodili, toliko dokazov, da nas ni potreba biti prav nič sram, ne pred seboj in ne pred svetom.

S tem izvajanjem nikakor ne reči, da se moramo hermetično zapreti proti vsaki tuj kulturi. Ob tem vprašanju pa se je treba zavedati, da se v bistvu noben narod ob tui kulturi prav nič notranje ne poboljša, nauči ali sploh kaj pridobi, iz enostavnega razloga, ker noben narod z lastno zavestjo ne more nikdar živeti življenja drugega naroda, ker ga kratko ne more nikdar povsem niti doumeti. Celotno posameznik ne more živeti življenja drugega človeka, pa naj si bo sta rodna brata. Kam-li celotni narod življenja tujega naroda. Pač pa je dostopna našemu pojmovanju narodova civilizacija, ki ni nič drugega, kakor njegova mehanizirana kultura in čim bolj je ta civilizacija eksaktna in do podrobnosti izdelana, tem večja nevarnost obstoji, da zaslužijo manjši narodi, ki še niso probujeni. Vsak narod, ki se zaveda samega sebe, si mora ustvariti svojo civilizacijo iz svojih kulturnih sil. Tuja civilizacija, ako jo narod vsprejme, traja le za časa

Maksimović ne bo odstopil.

Beograd, 2. marca. Neki ugledni radikalni pašičevci je izjavil sinoči, da vesti o demisiji vlade, oziroma o njenem razširjenju niso neosnovane, nasprotno, na tem se dela zelo resno. Odtod izvira taka razburjenost v radikalnih krogih in na ta način se dajo razlagati konference pri Uzunoviću, Trifkoviću in tudi Korošcu. Padeč Bože Maksimovića ne bo lokaliziran. Maksimović bo potegnil za seboj tudi Uzunovića. Ta dva se ne moreta ločiti. Gre za izpremembo celega sistema. Doznava se, da je tudi Korošec nezadovoljen s sedanjim stanjem. On želi, da se vlada okrepi z vstopom novih skupin. Korošec je bolj za demokrate, a bi ne bil nasproten niti radičevcem. Vprašanje razširjenja vlade je zelo aktualno vprašanje. In dokler pašičevci to vprašanje tako prikazujejo, dotlej se trudijo

centrumaši, da rešijo svojega Bože Maksimovića.

Neki član centroma je rekel: Vedno sem bil in sem za to, da se Maksimović umakne. Toda demokratska akcija proti njemu je šla tako daleč, da se je hotelo preko njega zadeti v živo vladno, radikalno stranko in režim. Ako bi se Maksimović umaknil, bi se reklo, da je obtožba proti njemu točna in to bi se vpisalo na račun radikalne stranke in režima. Zaradi tega se sme Boža Maksimović zahvaliti opoziciji, da je bil radikalni klub kompakten in je smatral, da mora Maksimović ostati na svojem položaju.

Tako branijo centromaši sedanje kombinacijo, čeprav sami uvidevajo, da je sedanje stanje zelo težko zagovarjati in braniti.

Pred Madjarsko-jugoslovenskim zblizanjem.

Budimpešta, 2. marca. »Pesti Naplo« prinaša glede na prihod dr. Laze Markovića v Budimpešto članek o Rumunski in Jugoslaviji. V članku je rečeno, da mora Madjarska voditi tako zunanjo politiko, ki jo bo izvela iz sedanjega izoliranega položaja in jo bo vezala z eno sosedno državo. Madjarsko javnost interesirata dve kombinaciji, in sicer rumunska in jugoslovenska orijentacija. — Kombinacijo z Rumunijo se ne more vzeti resno, med tem ko bazira jugoslovenska orijentacija na resnih temeljih. V jugoslovenski zunanji politiki se ustvarja značilne izpremembe z onim momentom, ko se Madjarska in Jugoslavija zedinita v tesno federacijo. Ta članek je vzbudil veliko senzacijo.

IZJAVA DR. LAZE MARKOVIĆA.

Budimpešta, 2. marca. Dr. Laza Marković, ki se je nastanil v hotelu »Dunav«, je podal uredniku »Magyar Orszaga« izjavo, v kateri pravi, da je cilj njegovega prihoda, da ustvari, kolikor je to mogoče, sodelovanje med Jugoslavijo in Madjarsko.

Locarnski pakt je zblizal Nemčijo in Francijo, Anglijo in Italijo in Anglija išče sedaj preko Italije nadaljnjih zvez. Nas zanima sedaj vprašanje, ali bi se ta duh eventualno dal prenesti na podonavske države. Bivši minister zunanjih poslov dr. Ninčić je tudi pristaš politike v tem pravcu. Mala antanta mora prenehati funkcionirati v sedanjih oblikah. Jugoslavijo, ki je na razpotju, mora madjarska javnost premostrivati najpazljivej-

njegovega detinstva. Ako pa traja preko te dobe, je doprinešen dokaz, da narod še ni zre, da še ni prispel do zavesti svoje lastne kulture. Že probujenemu narodu, kakršen smo menda tudi mi, more biti tedaj stik s tujo kulturo le v pobudo in nikdar le v slepo posnemanje.

V tem oziru smo brez dvoma že preveč prepoznali s tujino. Le pogledimo, kako se nasiljuje dandanes naš jezik, kako se je deloma oddaljila naša literatura od miselnosti naših širših plasti. Kako misli in čustvuje velik del naše inteligence. Zato velja v glavnem pravilo: študij in nega tujih kultur ima le tedaj pomen in zmisel, ko sem tako zakoreninjen v svojem narodu, da mi tujina ne more več škodovati, ampak da mi je le v pobudo moje lastne aktivnosti. Zato se ne moremo trajno vezati v kulturnem oziru, vsaj za sedaj ne, na nobeno stran, ker nam tujina podira že lastne domove. Še več. Vsak narod se v svetovnem koncertu narodov ne ceniti in tehta po tem, kaj in koliko ve, temveč edino po njegovi vsebini, t. j. koliko je vreden, občuten in izražen njegov notranji svet, svet njegove kulture. To je njegova resnična vrednost, njegova svoboda, ki je ne odtehta nobena tuja, še tako bogata civilizacija in brez katere ni resničnega življenja. To posebno, samosvojno kulturo, ki je v vsakem slučaju samobitna, enkratna in neponovna — pa moremo izražati in oblikovati

še. Kakor je za Madjarsko od vrednosti tako približanje Jugoslaviji, tako je še od večje vrednosti za Jugoslavijo, ker je pri tem treba vedeti, da se naslanja Mala antanta največ na Jugoslavijo in na njeno zunanjo politiko. Madjarska si je v svesti, da vodi pot do Locarna preko Beograda in podonavskih držav v okviru, ki se naziva politika razumevanja. Ta podonavska konfederacija mora biti samostalna in neodvisna od politike in tutorstva velesil. Ta velik politični načrt smatrajo mnogi za fantastičnega, ali jaz lahko jamčim za to, da ima ta načrt mnogo pristašev v radikalni stranki. Jugoslavija nima nikakih inspiracij in se zadovoljuje s sedanjim svojim ozemljem.

VELIKA BRITANIJA BO PRETRGALA DIPLOMATSKE ODNOSAJE S SOVJETI

Lugano, 2. marca. Po informacijah iz poučenega vira je angleška vlada sklenila, da prekine odnose s sovjetsko Rusijo zaradi tega, ker boljševiška akcija na Daljnem Istoku resno ogroža prestiž britanskega imperija v teh krajih in ker so boljševiki započeli veliko akcijo tudi v Angliji sami. Angleška vlada želi dobiti svobodne roke in si prizadeva, da se sporazume s Kitajsko. Prizadevanje Anglije za sporazum z Nemčijo in Poljsko je s tem v zvezi. Za sedaj so največje težkoče v tem, da ni izgleda, da bi moglo priti do nemško-poljskega aranžmana. Sicer pa je Anglija pripravila teren v Madjarski in Bolgariji in kolikor toliko tudi v Rumuniji za slučaj konflikta težje narave z ruskimi sovjeti.

edimole v materinsštini in nikdar v tujem jeziku!

Orijentirati se le po francoski ali le po nemški kulturi se pravi tedaj za vsakega razumnega človeka — zaslužijo se! Kaj takega bi ne smel storiti niti v domovini trdnj zakoreninjen človek, zakaj po svojem višjem zvanju je vsaka, pa prav vsaka kultura za ves svet — dragocenost.

Vsak narod, kakorčeno se zave samega sebe, ni več igrača usode, ampak on je odgovoren za svojo usodo, sebi in vsem svojim potomcem.

Vse o vsem: Za svoje materijalne potrebe, civilizatorične in znanstvene — se homo učili onih tujih jezikov, ki so nam v to nujno potrebni. Da ne zadoščata v to le francoski ali le nemški jezik, sledi iz zgoraj povedanega. To vprašanje ni zadeva javnosti, ampak šolske oblasti, ker je povsem strokovno. V kulturnem oziru pa nam zopet ne zadošča le francoska in le nemška orijentacija, temveč v svojo pobudo se bomo morali obračati prav do vsake kulture, ki je v resnici kultura. Absolutno pa se ne smemo naslanjati na nobeno tujo kulturo, ker bi bilo to duševno zaslužje. Kolikor sil je bilo potrebnih za ustvarjanje kakršnekoli tuje kulture, prav toliko sil je v nas samih.

Iz tega sledi, da je vprašanje »Jutra« izgrešeno od prve do zadnje črke.

Seja finančnega odbora.

Beograd, 2. marca. Plenum finančnega odbora je včeraj popoldne nadaljeval svoje delo. Pred prehodom na dnevni red je zahteval dr. Bazala, da se v finančnem odboru razpravlja o amandmanih prej, ko se predlože plenumu narodne skupščine. Predsednik finančnega odbora Radenjić izjavlja, da se bo to zgodilo. Nato se je prešlo na dnevni red.

Prva točka je bila pravilnik o uporabi vojaških fiakerjev. Minister za vojsko in mornarico je obrazložil, da se ta pravilnik sprejme. Število takih fiakerjev v celi vojski znaša 36. Poslanec Grol pravi, da je sprejetje tega pravilnika v tem času naravnost smešno. Zahteva, da se taki fiakerji ukinejo. V istem smislu govori Salih Balić in dr. Bazala, dočim je radikal Grgin za predlog.

Minister za vojsko in mornarico general Hadžić se pritožuje, da je bil rabljen izraz »smešno«, potem pa zagovarja svoj pravilnik. Po krajši diskusiji je bil pravilnik v načelu sprejet s 15 proti 14 glasovom. Ta pravilnik velja od 1. marca dalje. Svaha pravilniku je, da se onemogočijo zlorabe. Druga točka, ki je bila na dnevnem redu, je izprememba pravilnika o uporabi državnih avtomobilov in tretja točka posojilo za dovršitev zgradbe skopljanskega narodnega gledališča. Ti dve točki sta bili odstavljene z dnevnega reda. Razpravljalo se je o četrti točki o investicijskem posojilu za dovršitev vojašnice za kraljevo gardo. Ta predlog je bil sprejet s 16 proti 14 glasovom.

SEJA SKUPŠČINE.

Beograd, 2. marca. Narodna skupščina je včeraj nadaljevala pretrg proračuna ki poteka popoldne normalno. Včeraj popoldne je delal tudi anketni odbor, ki se je porazdelil v sekcije, da bi šlo delo čim hitreje od rok. Demokratska zajednica izdeluje obtožnico proti Boži Maksimoviću. V radikalnem klubu so se razpravljala interna strankarska vprašanja. Ostali politični krogi se bavijo največ s premostrivanjem razvoja dogodkov med samimi radikali.

POLOŽAJ VASE JOVANOVIĆA OMAJAN?

Beograd, 2. marca. Parlamentarni krogi pričakujejo z velikim zanimanjem današnje sejo ministrskega sveta, ki bo definitivno odločila o vprašanju, kako je z zadevo ministra dr. Vase Jovanovića glede včerajšnje seje zakonodajnega odbora. Znano je, da je Vasa Jovanović forsiral izglasovanje člena 13 zakona o centralni upravi, četudi je videl, da je vlada v veliki nevarnosti in je pri tej priliki potisnil vladu v manjšino. Vasa Jovanović je bil nato v radikalnem klubu, kjer je našel pašičevca Komnenovića, ki mu je očital njegov nastop v zakonodajnem odboru, češ, da so pašičevci dali ponovno priliko, da se reši, toda ako bo tako nastopal, ne more več računati na ves radikalni klub. — To je zelo značilno zlasti sedaj, ko je prišlo do precejšnjih nesporazumljenj med dvema radikalnima frakcijama. Mnogi radikali so mnenja, da bo moral, ako že ne celokupna vlada, pa vsaj dr. Vasa Jovanović izvajati konsekvence v zak. odboru. Zakonodajni odbor se včeraj ni sestel, ker je bilo to vprašanje odprto in ker se še čaka, kaj bo vlada ukrenila v tem vprašanju. Pričakuje se, da bo minist. svet na današnji seji rešil to vprašanje in razpravljal o tem, ali naj se zakonska odredba, ki je bila v zakonodajnem odboru odklonjena, modificira ali pa naj se forsira, da se sprejme tako, kakor je bila predlagana.

Seje ljubljanske oblastne skupščine odgodene.

Včeraj ob 9. dopoldne se je nadaljevala prekinjena seja ljubljanske skupščine. Skupščina je bila polnoštevno zbrana. Odsotnega velikega župana je zastopal vladni svetnik dr. Andrejka. Zanimanje publike ni bilo veliko in ni bilo niti mala galerija čisto zasedena.

Trkoj v začetku seje se vname daljša debata, ker sta poslance Jare in Poznič zahtevala, da predsednik ukori poslanca dr. Puca in dr. Kramerja, ki da sta žalila poslance in volilce SLS. Dr. Puc in dr. Kramer ugovarjata tej trditvi in pravila, da je stenografičen zapisnik napačen. Predsednik Natlačen pa izjavi, da se je po stenografskem zapisniku prepiral o pravilnosti trditve poslancev Jare in Poznič in izreče dr. Pucu in dr. Kramerju ukor, proti čemur oba ugovarjata.

Nato preide skupščina k razpravi predloga oblastnega odbora, da se v zmislu § 85. zakona o oblastnih samoupravah pooblasti oblastni odbor.

PREVZEMU BIVŠE IMOVINE DEŽELE KRAJSKE.

O predlogu oblastnega odbora poroča obširno dekan Skubic.

Poročevalec naglašuje dejstvo, da dežela Kranjska juridično še obstoji in da je država na upravo imovine le upravljalca. Imovina bivše dežele Kranjske, ki obstoji iz deželne dvorca (sedaj univerze, raznih posestev, gledališča in drugih javnih poslopij, električne naprave na Završnici, zemljišče in javnih naprav, je cenjena na približno 11 in pol milijona zlatih kron, pasiva pa znašajo 26 in pol milijona zlatih kron (dolгови, obveznosti, srečke, kuponi itd.). Poročevalec zahteva, da preidejo na oblastni skupščini vse bivše deželne doklade in terjatve, ki so sedaj inkamerirane ter jih pobira država. Se posebnih samoupravnih dokladov pa skupščina radi slabega gospodarskega položaja naroda ne more nakladati.

IZVOLITEV ODSEKOV.

Glede odseka za zdravstvene, humanitarne in socialne zadeve se je dosegel sporazum in so bili soglasno izvoljeni za člane: dr. Adlešič, Kastelic, Križnik, dr. Milavec, Majeršič, Peterlin, Tomazin, Strnad (vsi SLS), Sitar (socijalist), in Tavčar (SDS). Namestniki: Rojina, Deželak, Jarc, Arnez, Eppich, Lovrač, Pevec (vsi SLS), Bukovec (SKS) in Zebal (SDS).

Dalje je skupščina razpravljala o predlogu oblastnega odbora glede prostorov za oblastni skupščini in za oblastni odbor. S tem predlogom se oblastni odbor pooblasti, da sme razporežati za namene premičnin in za kritje drugih potrebščin oblastne skupščine z zneskom 700.000 Din. Njegova naloga je tudi, da pripravi potrebne prostore za oblastno skupščino in za oblastni odbor. Dekan Skubic opozarja na to, da je oblastni odbor v prostorih Kmetijske družbe le gost in da ima tam nezadostne prostore.

UGOVORI OPOZICIJE.

Dr. Kramer opozarja nato, da je znesek 700 tisoč dinarjev premajhen, ker je vlada že izjavila, da je pripravljena dati za dve slovenski in dve madžarski oblasti skupno 10 milijonov dinarjev. Glede lastniške pravice ljubljanske oblasti na poslopje sedanje univerze, je mnenja, da jo mora oblastna skupščina skrbno čuvati, da pa zaenkrat še ni mogoče, da bi moglo poslopje služiti oblastni skupščini. Oblastna skupščina naj zgradi lastno poslopje, ne sme pa najemati prostorov v privatnih poslopijih, ker bi s tem še povečala stanovanjsko bedo.

Ing. Zupančič zahteva, da se ugotovi, kam je prešel inventar bivšega deželnega odbora ter da se dvigne fond 592.000 Din, ki je last bivše dežele Kranjske in je sedaj naložen v Hipotekarni banki.

Poslanec Tavčar trdi, da je bivši deželni odbor uporabil za druge svrhe vseučiliški fond, ki je bil namenjen ustanovitvi slovenske univerze. (Poslanec SLS burno protestirajo.) Ako se prepusti slovenski univerzi poslopje deželnega dvorca je to le oddolžitev za porabljeni fond. Prostore pa bi mogla dobiti oblastna skupščina v onih oddelkih velikega županstva, ki preidejo v področje oblastne skupščine.

Poročevalec večine poslanec Poznič izjavlja, da je oblastni odbor zaenkrat še brez sredstev, da pa bo omenjenih 700.000 Din uporabil kar najbolje. Tudi bo oblastni odbor poskušal

dobiti v posest inventar bivšega deželnega odbora ter fondov dežele Kranjske, ki so še nedotaknjeni.

Nato je večina skupščine sprejela oba predloga oblastne skupščine.

Sledi debata o predlogu dr. Puca in tovarišev glede uredbe z dne 18. februarja o proračunih oblastnih skupščin, ki da je protizakonita.

Predlog utemeljuje dr. Kramer in dr. Puc.

K besedi se oglasi

POSLANEC MOHORIC.

Vsi vemo, da je mera glede davščin polna, in da ne gre več naprej. In temu moramo dati tudi s tega mesta jasnega, pozitivnega izraza. Čas hiti in samo še nekaj dni nas loči od tega, da bo sprejet v Beogradu novi državni proračun, ki je tudi ključ za proračun naše oblastne skupščine. Opetovano smo že slišali in se je tu povdralo, da smo dejanski nasledniki bivšega deželnega zbora. Prevzeti pa imamo celo vrsto agend, ki jih nam zakon predpisuje, trgovinske zadeve, zadeve narodnega zdravja itd., socialne politike, kmetijske in presele. Mi imamo pravico zahtevati, da dobimo pozitivno participacijo državnega budžeta. Vidimo, da bo to samo že tvorilo izdatno podlago, da bo to precejšen kapital, s katerim bi se moglo izvršiti mnogo izmed najnujnejših nalog. Od enotnega državnega pribitka 150%, pri zemljiškem davku pripada 55% na Kranjsko, na Štajersko 70%. Pri občni pridobitni vidimo, da je participacija bivših avtonomnih doklad znašala v prvem in tretjem razredu 75%, na Štajerskem 76 odstotkov. V četrtem razredu 55%, na Štajerskem 66%. Končno glede posebne pridobitine, ki je pač največji vir dohodkov, kjer znaša edinstveni državni pribitek 90%, znaša bivša doklada na Kranjskem 75%, na bivše deželne doklade. V poročilu gospoda velikega župana ste slišali, da znaša podlaga 28.000.000 Din. Od te podlage lahko vzamemo 12 in pol milijonov na državne davke, ostalih 15 in pol milijonov pa so pribitki na državne davke. Ako dobimo mi to, kar stoji v našem predlogu in kar se je v Mariboru že sklenilo in damo tako podporo oblastnemu odboru, da on lahko to izvede, potem smo od svote 15 in pol milijonov že izvojevali 12 milijonov dinarjev kot podlago za delovanje oblastne skupščine, denar, ki vsekakor predstavlja za začetek kaj znatno svoto. Mi smo slišali od poročevalca večine, da je izjavil, da mu ne pride niti na misel, da bi mogli skleniti nove doklade, ker je vsem pregledoko znan žalostni položaj našega gospodarstva. Izjavil je poročevalec večine, da ne bo zvišal ne doklad, ne trošarine, ne drugih davščin. Sedaj ne vem, zakaj ne bi dali tej izjavi tudi končne oblike, kakor smo jo predlagali mi. Vidimo, kakšno obremenitev je doseglo ravno naše poljedelstvo. Zemljiški davek, ki je znašal pred vojno 19.30 kron, znaša danes na istem posestvu nad 354 Din. Državnega prebitka je 80 Din, na nas bi odpadlo kot bivša deželna doklada 20 dinarjev. Kakšno obremenitev je dosegla hiša na posesti? Hišni razredni davek, ki je znašal pri 4 sobah 8 K 58 h, je dosegel sedaj 20 dinarjev 23 par.

Kakšna je posledica obremenitev po posebni pridobitini? O tem vemo vsi. Ta obremenjuje našo trgovino in industrijo z 80%. Ta bremena so umrtvila vse našo inicijativo in vse naše gospodarstvo. Podjetja so prisiljena skrbiti svoje obrate in morejo zaposliti samo eno tretjino delavstva, ki bi ga drugače lahko zaposlovali. Zato mi ne moremo ugovarjati nikakih novih davkov in vsled tega nikakor ne uvidim, zakaj našemu predlogu ne daste mesta, ki mu gre, in ga odklanjate. Poleg teh inkameriranih doklad vidimo, da imamo nadaljno doklado za oblastne finance tudi v trošarini. Leta 1925 se je po statistiki, kakor smo slišali iz izvajanja zastopnika velikega župana, zatrošarinilo pri nas na Kranjskem sedemnajst milijonov litrov vina. Za to množino pride na državni trošarini 6 in pol milijon dinarjev. In glavni delež na tej dokladi pri tem bi bil naš. Če sedanja trošarina je za naše vinogradništvo ubojna. Naša domača vinska produkcija prepada, ker se vino uvaža k nam iz drugih pokrajin in komaj polovico tega, kar konsumiramo pri nas, pridelamo v Sloveniji. Zato je prišla naša domača vinska produkcija pešati, ker je onemogočena konkurenca s tujimi cenenimi produkti. Ape-liram zato na oblastno skupščino po vsem na-

vedenem, da sprejme naš predlog, ki je pozitiven in konkreten. (Ploskanje na levici.)

ING. ZUPANČIČ.

Najprej mi dovolite, da nekaj popravim sedaj, ko sem si ogledal odsek predlog in predlog gospoda dr. Kramerja. Tudi gospodu predsedniku sem se javil, da bom govoril kontra predlogu. To popravim. Predlog od-sekov se mi zdi preveč splošen. Ni konkretnega ni v njem, dočim je drugi predlog, predlog g. dr. Kramerja vse bolj konkreten in sicer, da se deželno premoženje takoj vzame v eksploatacijo. Preje sem govoril o domobranskih vojašnicah. Te vojašnice še danes niso prevzete. Vojni erar plača letno za najemnino 52.000 Din. Seveda pobira ta denar finančna delegacija. Vzdrževano pa mora biti poslopje od gradbene direkcije. Sicer dobi svoto za ta popravila povrnjene, vendar ni stvar v redu. Mi vemo, da je ta vojašnica stala en milijon zlatih kron. To je danes pre-računjeno v našo valuto vsaj deset milijonov dinarjev. Obresti te zlate valute so pa izgubljene. Tu pride oblastni odbor lahko do sred-stev. Tu lahko napravi red, ker si je finančna delegacija uzurpirala pravico do pobiranja najemnine, ki po pravici pripada deželi Kranjski.

Deželni dvorec je drugi tak slučaj. Tudi tu se lahko naredi red. Ako pritismo na kni i in rečemo od 23. februarja t. l. bomo vo-deželni dvorec sami prevzeli. Naj finančna delegacija umakne od dvorca svoje roke stran! Najemnino, ki jo plačuje ministrstvo za prosveto, naj dobi oblastni odbor. Vpraša-nje dvorca je treba takoj obravnavati.

Proti predlogu sem pa zato, ker bi prizadej velike gospodarske škode narodu za na-prej, če bi mi to vprašanje preveč malomarno obravnavali. Niti par mesecev več ne smemo pustiti naše posesti v nenašlih rokah.

Omeniti moram tudi bivše električne cen-trale dežele Kranjske. Bil je to velikanski projekt za elektrifikacijo naše dežele. Zal se la projekt ni mogel izvršiti in je umrl. V nit tega velikopoteznega dela vojska, ki je za deželne elektrarne par let prežgoda izbruhnila. Zgradila se je na žalost iz celotnega projek-tiranega velikopoteznega načrta samo elek-trarno prve stopnje v Završnici.

PROFESOR JARC

naglašja, da je država pristala na odstop de-želne imovine oblastnim samoupravam šele z uredbo dne 10. februarja, ki se glasi: »Vsa imovina dosedanjih okrožnih in župa-nijskih odborov preide na oblasti, primerno ozemljem, ki pripadajo posameznim obla-stem. V koliko bo to potrebno za zemlje-knjižni prenos imovine bivših dežel na ozemlju bivše avstrijske oblasti, se bodo iz-dale v to svrhu potrebne zakonske odredbe.

Glede zakona o samoupravah, dolgi go-vornik koalicijske radikalov, demokratov in SKS, ki ga je izglasovala.

Dalje poroča govornik o pasivah bivše dežele Kranjske. Do 1. 1924 so se obresti in kuponi redno plačevali, ker je plačevanje obveznosti prevzela država v svoj proračun. Maja, 1. 1924 pa je država prevzela nase vse dolgove dežele Kranjske. Glavne obvez-nosti bivše Kranjske so deželno posojilo iz leta 1888, dolg »Ustredni banki« in dolg Sonderreggerju, ki znaša 370.000 frankov. Upoštevati pa je tudi, da je treba urediti razmerje dolga z Italijo, v katere oblasti se nahaja velik del Kranjske. Na ta način bi se dolg znižal za kakih 10 odstotkov.

Deželna imovina se ceni sedaj na 250 mi-lijonov dinarjev. Oblastna skupščina ne more sedaj nalagati novih davkov, ker je Slovenija sedaj davčno preobremenjena.

Leta 1925. je bilo v Sloveniji predpisanih direktnih in indirektnih davkov za 423 mi-lijonov, avtonomnih doklad pa za 63 milio-nov, leta 1926 je bilo predpisanih za 362 milijonov davkov, avtonomnih doklad pa za 72 milijonov.

Tudi ostale dajatve, ki jih daje država Sloveniji, so ogromne, kakor na primer ca-rine, monopolski dohodki, dohodki iz že-leznice in pošt. Dalje ni tu všteta izguba Slo-veniji pri deflaciji, pri dispariteti dinarja v-tu in v inozemstvu.

Vse to dokazuje, da novih bremen ne pre-nesemo več, izvzemši morda davke na lu-kusne predmete.

Dohodki nove oblastne samouprave bi zna-šali po movem vsega skupaj 22.108.000 Din. Leta 1914 pa je znašala vsota 1.750.000 zla-tih kron, kar odgovarja sedanji vrednosti 14 milijonov Din, komaj četrtino vseh dežel-nih izdatkov.

Deželni proračun je pred vojno znašal 8 milijonov zlatih kron, od katerih je šlo sko-ro 50% za šolsko in za zdravstvo.

Ako bi hotela oblastna skupščina prevzeti vse ostale agende bivšega deželnega zbora, bi rabila najmanj 60 milijonov Din.

Moje mnenje je, da poiskemo, predno stavi-mo konkretne predloge, nove vire in da mo-ramo tudi preje proučiti natančno denarni efekt. Zato sem proti temu, da bi se že danes zavzelo kako določno stališče in sem za od-sekov predlog, da naj se ta stvar še natančneje prouči. Zato bodi finančni odsek nekako permanenten. Finančni odsek naj si izbere par poslancev, dva, tri, ki naj študirajo to vprašanje. Ta odsek naj zbira ves material, eden poslancev o aktivni, drugi poslanec o pasivi deželne imovine, tretji naj proučuje, kako bi narasli naši izdatki, ker hočemo imeti več, ko ima sedaj država. Zato konkretna danes ne moremo še ničesar sklepati. Kmalo pa bo sprejet državni proračun in potem bomo lahko uravnali naše bodoče de-lovanje. Ko bomo videli, kaj bomo dobili, kaj smo prevzeli, bomo šele vedeli kaj im-mo. Potem bomo sestavili proračun, ki ne bo fiktiven, kakor je naš državni proračun, ampak imeli bomo na razpolago proračun, ki bo tudi držal. (Ploskanje v sredini in na des-nici.)

Nato so bili sprejeti predlogi glede pre-vzema imovine bivše dežele Kranjske in predlog o permanentni finančni delegaciji. Predlog SDS o protizakonitosti določbe o sa-moupravnih proračunih je bil odklonjen.

Seja se je nato ob pol 2. popoldne odgo-dila na nedoločen čas ter se bo sklenila zo-pet, ko bo oblastni odbor predložil skup-ščini proračun.

UPIT IVANA PUCLJA,

narodnega poslanca na gospoda ministra saobračaja.

Moji volilci v Sloveniji so mi javili, da so se dogodili in se še vedno dogajajo slučaji raznih malverzacij v področju ljubljanske že-lezniške direkcije in to posebno v kurilnici Ljubljana gl. kolodvor, v kurilnici Maribor, v glavnem magacinu Maribor, v signalni sekcijski ljubljanski, v mostovski delavci ljubljanski, v poštniških blagajnah Medvo-de, Zagorje, Ljubljana itd. kakor tudi v go-spodarski poslovalnici za prehrano železni-čarjev ter v gradbenem odseku ljubljanske železniške direkcije.

Posledica teh malverzacij je bilo že su-spendiranje načelnika prugovne sekcije v Zi-danem mostu in kakor sem obveščen se pri-pravlja vrsta nadaljnjih korakov proti osebju gornjih oddelkov.

Ker so se vodile za prve slučaje že uradne preiskave, katere pa niso pokazale pravih krivcev, oziroma ni bil dosežen pravi rezul-tat, se bojim, da ne bi te preiskave »zaspale«, kajti niti vodijo celo v rede višjih funkcio-narjev železniške direkcije.

Z ozirom na to, ker ne morem vedeti za vse podrobnosti teh malverzacij, katere so vedno bolj pojavljajo v ljubljanski železni-ški direkciji, si dovoljujem vprašati gospoda ministra:

1. Ali in v koliko so vam že znani gornji slučaji?

2. Ali ste pripravljeni izvesti preiskavo za vse omenjene slučaje z največjo rigoroznostjo in na podlagi rezultata po zakonu kaznovati vse krivce?

Prosim pismen odgovor.

Izvolite sprejeti, gospod minister, tudi ob-tej priliki izraz mojega odličnega spošto-vanja

Ivan Pucelj, l. r.

narodni poslanec.

Beograd, 24. februarja 1927.

Politične vesti.

= Seje oblastnih skupščin kažejo skoraj v vseh oblastih isto sliko, ker je povsod odla-čen boj za moč. Skupščinska večina pozna le svoj interes in le izjemni so slučaji, kjer se priznava manjšini vsaj nekaj pravic. Zato je manjšina naravno ogorčena in ponekod se ni zadovoljila več s sanim protestom. Tako je v splitski občini opozicija demonstrativno zapustila skupščino in proglasila vse sklepe odločno ugovarjala in poudarjala, da je bilo vedno v skupščini navzočih zadostno število članov. = Posledica vsega tega bo, da bo pač manjšina v Beogradu delovala proti delu manjšine in da bomo dobili mesto plodnega dela nepotrebne intrige proti oblastnim skup-

Ch. Lucieto:

68

Spomini francoskega vojnega detektiva.

Nekaj trenutkov nato je vstopil v sobo šef švicarske vojaške policije v spremstvu dveh agentov, katerih eden je bil znameniti J..., mojster švicarskih vojaških detektivov. Ko me je zapazil, se je obrnil proti meni, ter me osorno vprašal:

— Kdo ste Vi in kaj iščete tukaj.

Jaz sem se nasmehnil, snel svojo kapo in svoje umetne brke in šele sedaj me je spoznal:

— Vraga, Vas pa pri moji veri ne bi bil spoznal.

Potem je prijazno stisnil mojo roko rekoč:

— Zadeva mora biti že zelo važna, da ste se Vi zani-mali zanjo.

— Njeno važnost boste razvideli iz teh listin, sem mu odvrnil.

43. poglavje.

Cela tolpa, razven Obersta pade v naše roke.

Komandant je sedel za mizo in jaz sem mu na podla-gi na mizi ležečih listin natančno razložil celo zadevo. Ko se mkončal, me je vprašal:

— Ali ste že preiskali to hišo?

Odgovoril sem mu, da niti moj tovariš niti jaz nisva hotela tega storiti, ker sva francoska državljana in torej na tujih tleh, in da sva vse, kar sva dosedaj storila, na-pravila na svojo pest.

Šef se je nasmehljaj, potem pa je dejal:

— Reči moram, da sta, da sta sicer šla malo daleč, toda jaz bi bil na vašem mestu storil isto.

Nato je ostro pogledal na tleh ležečega Jamesa Meyerja, ki je z veliko pozornostjo vsemu sledil, ter dejal:

— Če hočete, bomo skupaj preiskali to hišo. Go-tovo bomo našli tu prav zanimive stvari. Potem bova pa izprašala tega človeka.

Tu sem ga pa jaz prekinil rekoč:

— Ali ne mislite, gospod policijski šef, da bi bilo najbolje med tem časom, ko tu preiskujemo, dati areti-rati Borgona in vsa njegovo tolpo, kajti v zvezi so s to špijonsko zadevo.

— Vraga, prav imate.

Obrnil se je k svojemu orožniškemu oficirju ter mu dejal:

Vzemite šest mož s seboj in podajte se nemudoma v kavarno Borgone. Aretirali boste vse ljudi, ki se bo-do nahajali v njej s posestnikom vred. Tu imate praz-no aretacijsko povelje. Vanj boste napisali vse osebe, ki jih boste aretirali.

Jaz sem ga znova prekinil, rekoč:

— Ali ne bi bilo dobro, da bi hišo obkolili zajed-no s francosko policijo, kajti drugače vam vsled lege hiše uide en del zločincev na francosko ozemlje. Zato mislim, da je najbolje, da se moj tovariš odpelje v va-šem avtomobilu v Bellegarde in tam razloži francoskim orožnikom, za kaj se gre.

Šef je bil takoj zadovoljen s tem predlogom in vse se je izvršilo, kakor sem nasvetoval.

Nato smo si natančno ogledali hišo. Našli nismo ničesar posebnega, razen v kleti aparat za brezžično telegrafijo, že starega sistema. V sobi nemškega Obersta smo našli tudi več švicarskih uniform, meg njimi uniformo ženijskega komandanta. Gotovo se je Oberst te posluževal, da je hodil »inspicirati« švicarske trd-njave.

Ko smo pregledali vso hišo, smo se vrnili v sobo, kjer so orožniki stražili Jamesa Meyerja. Švicarski po-litisti so zapečatili vse zaplenjene listine in nato je začel šef izpraševati Mayerja. Dejal mu je:

— Predno Vas začnem izpraševati, vam moram povedati, da bodo vse izjave, ki mi jih tukaj sedaj po-veste, lahko pozneje enkrat pričale zoper vas. Ali ste razumeli?

(Nadaljevanje prth.)

Dnevne vesti.

ščinam. Krivda za te nezdrave leži na obeh straneh in je s tem zopet dokazano, da je naše strankarsko življenje bolno in da je skrajni čas, da ga resnični patrioti in zaslužljivi poštenjaki ozdravijo. Ali pa bomo doživeli še bolj nezdrave stvari.

— **Pogajanja za delaznostno primorsko-krajske oblastne skupščine.** V primorsko-krajski oblastni skupščini so čisto posebne zmere. Samostojni demokrati imajo 30 mandlov, radičevci pa 28. Ker pa glasujeta z radičevci še dva radikala, imata obe skupini enako število glasov. Radičevcem pa se je posrečilo, da so pridobili za sebe še davido-večevca Jurisica. Toda v zadnjem hipu je ta odšel v Sušak, odkoder je sporočil, da so njegovi volilci proti temu, da bi glasovali z radičevci. Med tem pa so se začela pogajanja med Mr. Lukinčičem in dr. Šibenikom za sporazum med SDS in HSS v primorsko-krajski oblastni skupščini. Pogajanja so trajala par ur, toda še ni prišlo do sporazuma med obema. Radičevci pa upajo, da bo vendarle še do sporazuma prišlo, ker je drugače razpust oblastne skupščine in razpis volitev edina rešitev.

— **Nova francoska vojaška reforma.** Jutri se prične v francoskem parlamentu velika debata o francoski obrambni reformi. Poročevalec bo socialist Paul Bomour. Novinarjem je izdal zanimivo izjavo o temeljnih nove reforme. Glavna misel reforme je, da se spravi vojsko iz kasarnske dobe. Treba je enkrat nehati s tekmovalnim oboroževanjem vendar pa še ni mogoče prenehati z vsakim oboroževanjem. Zato se bo službena doba omejila na minimum, obenem se bo tudi izpopolnila obramba do največje popolnosti. Mobilizacija vojske bo v prihodnje dovoljena le v slučaju napada ali pa v smislu statuta Zveze narodov. Konec pa bo storjeno tudi temu, da bi se narod boril na fronti, nekateri poedinci pa bi za fronto delali lepe dobičke. V slučaju vojne bo imela velika polna odgovornost za vodstvo vojske. Brez izjeme vsi državljani in državljanke spadajo pod vojno dajateljni zakon. Parlament ostane v slučaju vojske zbran, toda poslanci se na prošlo roko dajo, če zavamejo svoje mesto na fronti. — Dobro bi bilo, če bi tudi mi dobili stično vojno reformo.

— **Kitajski dogodki.** Vse silnege in dolgaletnega dejstva so vsa pota v okolici Sangaia tako zelo slaba, da je vsako premikanje čel nemogoče. Kantonska armada vsled tega ne more prodirati na Sangaia, ravno tako pa tudi ne more severna armada prodirati na jug. Ta pavza pa je v korist kantonske armade, ker ji daje priliko, da še bolj razširi svoj propagando. — General Čang je čisto izpodrinil maršala Sunga in je danes dejanski gospodar Sangaia. Novinarjem je dal general Čang naravnost senzacionalno izjavo. Dejal je, da bi se raje sprazumel s Kantonci, kakor pa se z njimi bojeval. Njegova namera je, da izrine boljševike iz kantonske armade in da se potem Sever in Jug Kitajske sporazumeta za skupen boj proti tujcem. Izjava Čanga je očividno le političen manevar. Z njo boče oslabil kantonsko propagando, ker so tem, da bi mogel Čang nastopiti proti tujcem ne more biti niti govora, ko je vendar od tujcev čisto odvisen. — Anglija nadalje izkruje čete in v soboto je dospel glavni del njenih čet. Vse topove in druga moderna bojna sredstva prepeljujejo demonstrativno skozi mesto.

KRATKE VESTI.

Stališče Coolidgea je silno omajano vsled njegovega dela proti farmarskemu zakonu, s katerim se je dovolil vladi kredit v višini 240 milijonov dolarjev za dumping cene ameriškega žita.

Chamberlain je izjavil, da Velika Britanija ne bo odgovorila na rusko noto.

Nemški centum se združuje z bavarsko ljudsko stranko ter postane s tem druga stranka v nemškem parlamentu. Soc. demokratski tisk trdi, da je postal s tem centum tudi monarhističen.

Predsednik nemškega parlamenta Lobe je srečno prestal operacijo na slepem črevesu. Senator Borah, vodja ameriške opozicije, je naprosil predsednika mehičanske vlade za Callesa za podatke o sporu meh. vlade z ameriški petrolejski magnati. Podatke bo Borah objavil v listih.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

- Začetek ob 20. uri zvečer.
2. marca, sredo: zaprto.
3. marca, četrtek: Ugrabljene Sabinke. — Red C.
4. marca, petek: Pegica mojega srca. Red D.
5. marca, sobota: Božji človek. Red E.
6. marca, nedelja: ob 15. uri popoldne Triglavska bajka. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
7. marca, ponedeljek: Gobsek. Red A.
8. marca, torek: Recitacijski večer. Izven.

Opera:

- Začetek ob pol 20. uri zvečer.
 2. marca, sredo: Prodana nevesta. Red A.
 3. marca, četrtek: zaprto.
 4. marca, petek: Tannhäuser. Red B.
 5. marca, sobota: zaprto (generalna skušnja za Tajdo).
 6. marca, nedelja: od pol 20. uri zvečer Tajda. Premijera. Izven.
 7. marca, ponedeljek: zaprto.
 8. marca, torek: Così fan tutte. Red C.
- Abonenti reda A in B opozarjamo na spremembo opernega repertoarja.**
- Premijera »Tajda«.** Prva vprizoritev nove slovenske opere »Tajda«, delo priznanega našega komponista P. H. Sattnerja, se vrši v nedeljo, dne 6. t. m. zvečer ob pol osmih v ljubljanski operi. Več o delu prihodnje dni. Danes opozarjamo, da so sedeži že v predprodaji in dnevni blagajni v operi. Zunanji posetniki lahko naroče vstopnice po dopisnici pri upravi gledališča.

— **Rusija za naše potresne žrtve.** Glavni odbor »Rdečega križa« v Beogradu je prejel te dni iz Rusije sedem brzojav, vsebujočih izraze sočustvovanja s potresnimi žrtvami v Hercegovini in Dalmaciji ter nakazila večjih denarnih zneskov. Zadnje tri brzojave so prišle iz Tiflisa, Minska in Moskve. Brzojavka iz Tiflisa se glasi: »Glavni odbor »Rdečega križa« izraža žrtvam potresa v Dalmaciji svoje globoko sočutje ter smatra za svojo dolžnost, da pošlje za prizadete skromni znesek 250 dolarjev. Predsednik: Kikališvili.« — Brzojavka iz Minska se glasi: Glavni odbor beloruskega »Rdečega križa« izraža ob priliki velike nesreče v Dalmaciji svoje globoko sočutje ter pošilja fomu svoj bratovski prispevek v znesku 150 dolarjev. Predsednik: Borsukov. — Brzojavka iz Moskve se glasi: »Arserbajevski Rdeči polumesec« izraža Jugoslovancem ob priliki nesreče svoje globoke simpatije ter pošilja svoj obolus. Predsednik: Ursov. Radiotelegrami iz Tiflisa in Minska so koncipirani v ruskem, radiotelegram iz Moskve pa v francoskem jeziku. — Na »Rdeči križ« je prejem potrdil ter izrazil svojo zahvalo.

— **Nove telefonske proge.** V ministrstvu pošte in brzojava izdelujejo nov načrt za izpopolnitev telefonskega omrežja. Predvidena je vzpostavitev večjega števila novih telefonskih prog, ki se zgradiše tekom letošnjega leta, če bo na razpolago potreben kredit.

— **Francosčina obligatni predmet na gimnazijah.** Z novim učnim načrtom je uvedena francosčina v četrtim razredu vseh srednjih šol kot obvezen predmet. Da se olajša pouk učencem srednjih šol, v katerih se v nižjih razredih doslej francosčina ni poučevala kot obvezen predmet in kjer morajo poleg učni diferencialne izpite, se prosvetno ministrstvo odredilo, da lahko polagajo dijaki te izpite šele v juliju ali pa koncem avgusta.

— **V finančnem ministrstvu** je pripravljen večji ukaz o premesitvah uradnikov.

— **Iz ministrstva za socialno politiko** se poroča, da se trenutno ne sprejmejo nobene prošnje za sprejem v državno službo v resoru ministrstva. Nove prošnje se bodo sprejemale šele, kadar stopi v veljavo novi proračun, seveda če bo na razpolago potrebni kredit. Dalje se pripravlja v ministrstvu večji ukaz o upokojitvah uradnikov.

— **Učiteljski depusti.** Načelnik oddelka za osnovno šolski pouk v prosvetnem ministrstvu je izdal odredbo, glasom katere se imajo luvsti pri vseh pokrajinskih oddelkih knjige v svrhu evidence učiteljev oz. učiteljic na depustu.

— **Privatno poučevanje.** Prosvetni minister je izdal naredbo, glasom katere dobe posamezni učitelji dovoljenje za privatni pouk učencev na njihovih zavodih, če so podani zato utemeljeni razlogi. Dovoljenja bo podeljevalo ministrstvo na podlagi izjav šolskih ravnateljev in oblastnih inšpektorjev.

— **Geografski kongres v Beogradu.** Dne 27., 28. in 29. aprila se vrši v Beogradu redni letni kongres geografov iz vse države. Udeležencem je hlovljena znižana vožnja po vseh državnih železnicah.

— **Konferenca Zveze državnih uradnikov in služiteljev.** V drugi polovici tega meseca se vrši v Beogradu širska konferenca glavnega odbora Saveza državnih uradnikov in služiteljev. Konference se udeležijo delegati iz vse države.

— **Cevlji za mornarje.** Ministrstvo vojske in mornarice je dovolilo večji kredit za nabavo čevljev in škornjev za mornarje. Obutev se nabavi tekom tega meseca.

— **Uniforme za služitelje.** Ministrstvo pošte in brzojava je dodelilo poštnima direktorijama v Zagrebu in Ljubljani večje kredite za nabavo novih uniform za služitelje.

— **Za popravilo šolskih poslopij v Kastavskem srazu** je odobrilo prosvetno ministrstvo kredit 30.000 dinarjev. Popravila se izvrševajo tekom velikih počitnic.

— **Podružnica državne Hipotekarne banke v Zagrebu.** Državna Hipotekarna banka odpravi v kratkem v Zagrebu podružnico. Podružnica prične poslovati začetkom letošnjega poletja. Poslovanje podružnice bo sprva, dokler ne pridejo vsi državni fondii na Hrvatskem iz privatnih bank v državno Hipotekarno banko, precej omejeno.

— **Dijaška letovišča v Primorju.** Glavni odbor Jadranske straže bo organiziral letos v Primorju dvojne letovišče za učence in sicer eno v Martinčici pri Sušaku za dečke, v katerem bo prostora za 600 učencev, drugo pa na Lokrumu pri Dubrovniku za 180 deklice. Učenci bodo prebivali v omenjenih letoviščih mesec dni, nakar pride na vrsto druga partija. Oskrba za vsakega učenca bo veljala 900 Din na mesec. V tej svoti so zapopadeni tudi stroški vožnje, izletov itd.

— **Most čez Savo pri Tacnu** zaprt. Včeraj so pričeli z dviganjem nosnih konstrukcij deželnega mostu čez Savo v Tacnu pod Smarنو goru. Do dovršitve teh del ostane promet preko mostu popolnoma zaprt.

— **Služba pogodbenega poštarja** je razpisana na Dvoru (IV-2). Jamčevina 600 Din. Letni prejemki: redna plača 4800 Din, določena (50% redne plače) 2400 Din, za brzojav 240 Din, za prenašanje pošte 3640 Din. Prošnje je vložiti na pošto ravnateljstvo v Ljubljani do 15. marca 1927. Prošnji je priložiti tudi potrdilo krajevne oblasti, da ima prošilec tudi zagotovljene prostore za pošto, kakor določa čl. 16. pravilnika o pogodbenih poštarjih.

— **Na poljedelski fakulteti beograjske univerze** je razpisano mesto profesorja oziroma docenta za dendrometrijo. Prošnje je vložiti na dekanat fakultete do 10. marca.

— **Z ljubljanske univerze.** Rektorat ljubljanske univerze razpisuje na juridični fakulteti v Ljubljani docenturo za rimsko pravo. Prošnje je poslati do dne 31. marca 1927 rektoratu.

— **Iz sedne službe.** Za sodnika je imenovan pravni praktikant pri deželnem sodišču v Ljubljani dr. Ivan Bizjak.

— **Thomas Theodor Haine,** svetovno znani nemški karikaturist in soustanovitelj znamenitega satirčnega lista »Simplicissimus« praznuje te dni svojo 60. letnico. V stari cesarski in fevdalni Nemčiji je bil s svojim risarskim talentom najhujši nasprotnik aristokratske domisljivosti in je s svojimi persiflažami znatno pripomogel do zmage demokratizmu tudi v Nemčiji. Kot karikaturist svoje vrste je pa še danes nedosegljiv.

— **Tisočletnica bolgarskega carstva.** Iz Srbije poročajo: Komisija, ki je imela nalogo, da izdela program za proslavo Simeonove 1000-letnice, je svojo nalogo dokončala. Na programu so velike svečanosti v Panagjuristu, Oboristu, Svištovu, Plevni, Sipki in Sofiji. V Preslavi in Madari bodo razkrite spominske plošče. V Sofiji bo ob tej priliki velika razstava, vršile se bodo velike sportske prireditve in povorke v narodnih nošah iz časa carjev Kruma in Simeona. V Borisovem vrtu bo položeno temeljni kamen za velik spominski muzej.

— **Nova palača za avijatike v Rimu.** Na inicijativno ministrstva za aviatiko se bo zgradila v kratkem v Rimu velika aviatična palača. V zgradbi bo dobil vsak aviatik, kj se bo mudil v Rimu logis; zgrajena bo po vzorcu velike aviatične palače v Parizu.

— **Napad fašistov na francoski parnik.** V neapeljski luki se je hotela te dni vkrcati skupina antifašistov, da bi se izselila ter s tem umaknila neznosnemu fašistovskemu terorju. Pred odhodom so vdrli na parnik fašisti ter vprizorili med svojimi političnimi nasprotniki pravi pokolj.

— **Koliko distance mora biti med nogami plesalca in plesalke.** Budimpeštanska policija je izdala predpise za obnašanje artistinj v nočnih lokalih. Policijski ferman vsebuje natančne predpise, kako se imajo obnašati artistinje v barih napram gostom, kako se morajo plesati moderni plesi in v kaki distanci se imela držati plesalec in plesalka, da ne ogrožata javne morale. Policijska naredba mora biti afiširana v vseh lokalih.

— **Nad 20.000 beračev v Moskvi.** Po nalogu sovjetskih oblasti so bili registrirani vsi berači v Moskvi. Te dni je bila objavljena statistika iz katere izhaja, da živi v Moskvi nad 20.000 poklenih beračev. Polovica beračev je starih od 6 do 16 let.

— **Knez Dolgorukov justiciran.** Iz Rige poročajo: Knez Dolgorukov, ki je bil svoje častno aretiran, ker je prekorajil dvakrat skrivoma mejo, je bil te dni obsojen na smrt. Smrtna obsodba je bila izrečena 24 ur pozneje. Moskovski vladni listi niso smeli o stvari ničesar poročati. Knez Pavel Dolgorukov je prekorajil prvič mejo preoblečen v starčka meniha, drugič pa v kmeta. Živel je nato v Berlinu in Parizu ter je pribeževal v raznih nemških in francoskih listih razne članke o terorizmu boljševizma v Rusiji.

— **Koliko je bilo lanske leto zgrajenih na svetu novih parnikov.** Rimsko uradna agencija objavlja statistične podatke o zgradnji parnikov v minulemu letu. Če se oziramo na tonažo, ranžira glede gradnje parnikov v minulemu letu na prvem mestu Anglija. Celokupna tonaža ladij, ki jih je zgradila Anglija leta 1926 znaša 1.335.409 ton. Nato pridejo Italija z 220.021, Nemčija s 182.548, Zedinjene države s 156.673, Francija s 121.342, Nizozemska s 93.661 in Danska z 62.118 tonami.

— **Gripa v Beogradu prenehala.** Ker je gripa v Beogradu popolnoma prenehala se je pričel včeraj v vseh beograjskih šolah reden šolski pouk.

— **Drakonizma kazni.** Te dni je bil obsojen pred porotnim sodiščem v Skoplju bivši poštni upravnik Dušan Djurašković radi poverbe 70.000 Din na 20 let težke ječe. Ko mu je predsednik prečital sodbo, je dejal Dušan Djurašković: »Hvala, zasigurali ste mi vsaj življenje do smrti.«

— **Peneverba pri okrajnem sodišču v Apatinu.** Te dni se je prijavil državnemu pravdnistvu v Somboru Miška Kalin, uradnik okrajnega sodišča v Apatinu. Izjavil je, da je poveril 50.000 dinarjev državnega denarja. Ta denar se je nahajal v sodnem depozitu, katerega je upravljal Kalina. Razne denarne zadrege so ga zapeljale, da je začel segati po tem denarju. Ko si je v daljšem razdobju prilastil že blizu 50.000 dinarjev, je začel iskati posejila, da bi pokrtil primanjkljaj. To se mu pa ni posrečilo. Vsled tega se je pričel ovaditi sam. Dogodek je vzbudil v vsej okolici veliko presenečenje, ker je bil Kalina znan kot vreden državni uradnik.

— **Žrtev žepnega tatu ali pa slepar.** Te dni je nastala v solunskem brzojavku na postaji Gradsko velika razburjenost. Osješki trgovec Josip Vilevac, ki se je vračal iz Grške, kjer je prodal navadno večje število konj, je jel kričati, da mu je, med tem ko je spal, ukradel nekdo 50.000 dinarjev in vse dokumente. Železniški uslužbeneci so alarmirali orožnike, ki pa kljub vsem trudu niso mogli najti o žeparju nobenega sledu. Oblastim se zdi zadeva sumljiva, vsled česar posveča policija Valevacu posebno pozornost. Policija namreč misli, da ni izključeno, da je tatvina fingirana.

— **Neprestovoljno potovanje po ječah vsega sveta.** Pred par meseci se je pojavil v Velikem Bečkereku približno 30 leten mož, ki se je izdajal za novinarja dr. Ludvika Reiserja. Prišel je iz Rumunije, kjer je bil navodno preje uredniških različnih listov. Ostal je dalje časa nemoten v Bečkereku, končno pa je izvedela policija, da v Bečkerek ni prišel prostovoljno, temveč odgoškim potom. Zato ga je policija te dni aretirala. Preiskava je ugotovila, da je možakar prevejen pustolovec, ki je imel opraviti že s policijo vseh mogočih držav. Svoječasnno je bil v Bečkereku fotografski vajenec. Ker je ukradel svojemu delodajalcu 60 goldinarjev, je po-

begnil v Rumunijo. Od tam se je podal v Turčijo, Perzijo, Avstralijo, Ameriko, od koder se je vrnil zopet v Evropo. Na Madjarskem je bil obsojen radi špionaže v korist Rumunije na smrt, pozneje pa je bil pomilostljen in izpuščen iz ječe. Nato se je podal zopet v Rumunijo. Ker pa je tam živel zopet samo od goljufije, je romal iz ječe v ječo, dokler ga niso končno izgnali v Jugoslavijo. V Velikem Bečkereku je bil obsojen te dni radi številnih goljufij na 4 mesece ječe.

— **Najdeno razpadajoče truplo.** V bližini Planine so našle ženske v grmovju skrito truplo sinčaste žene. Obveščena je bila oblast, ki je ugotovila, da je umrla identična z 80-letno Alojzijo Kante iz Šmarji, ki se je preživljala zadnje čase s milodari ter storiła vsled onemoglosti žalosten konec v grmovju.

— **Železniška nesreča v Mehiki.** Kot poročajo iz Mehike je iztril pri Tampihu vlak. Pri tem je poginilo 40 oseb. Nad 70 je bilo težko poškodovanih.

— **Letalska nesreča v Ameriki.** V bližini Buenos Airesa sta trčili dve ameriški vojaški letali. Aviona sta se vsled tega užgala. Oba pilota sta bila ubita.

— **Rudniška nesreča v Plevlju.** V rudniku pri Plevlju se je ugrtel te dni zemeljski plaz. Neki delavec in neka delavka sta bila zasažena, tri osebe pa težko poškodovane. Rudnik so eksplitalirali domačini. Do katastrofe je prišlo, ker se podjetnikom ni zljubilo plačevati potrebnih tehničnih moči, vsled česar ni nihče opazil, da se bliža nesreča.

— **Filozof, ki je pozabil, kdo da je.** V Turinu je našla policija te dni nekega moža, ki se ne spominja, kdo da je. Iz različnih konfrontacij je policija ugotovila, da gre najbrže za doktorja phil., bivšega ravnatelja normalke v Veroni Canello, ki je leta 1916 neznano kam izginil.

— **Roparski umor v Celovcu.** V Celovcu so našli mrtvo v njenem stanovanju gostilničarko Leibfeder. Iz raznih okoliščin je sklepato, da gre za roparski umor. Zena je ležala v postelji v sami srajci, oprta na kromolec. Glava in roke so bile pokrite s strjeno lervjo. Na levem senu in na levem očesu so bili sledovi močnega udara, prizadejanega najbrže s topim koncem sekire. Domneva se, da je žensko umoril neki možakar, kateremu so bile razmere v hiši dobro znane. Lopov je odnesel ves denar in vse dragocenosti, ver hranilnih knjižic pa je pustil nedotaknjenih.

— **Uper v lvojskem vojaškem zaporu.** V lvojskem vojaškem zaporu je prišlo te dni do upora kaznjencev. Kaznjenci so se zabarikadirali. V štirih celicah so zažgali slamnjake. Uprava je poklicala na pomoč ognjegaše, ki so gesili ogenj ter polivali upornike preko dve uri z vodo. Končno so bili kaznenci tako premraženi, da so se udali. Vzrok upora je bila slaba hrana.

— **Senavaden dogodek.** V občini Pozzale blizu Florence se je ustavil pred kmejsko hišo eleganten avtomobil. Izstopila sta dva gospoda ter izročila kmetici novorojenega dečka. Povedala sta ženi, da pride za njima mati novorojenčka, ki je porodila med potoma v drugem avtomobilu. Prošila sta kmetico, da varuje otroka toliko časa, dokler ne pride mati. Nato se je avtomobil odpeljal. Kmetica je čakala in čakala ter pestovala otroka. Prišel je trenutek, ko je bilo treba otroka poviti. Pri tej priliki je našla ženska v plenicih 100 tisoč lir. Ne o prvem ne o drugem avtomobilu ni bilo ne duha ne sluha.

— **Najdebelejši mož v Pragi.** V praškem lokalu Mont Parnase se je vršila te dni tekma, ki je imela odločiti kdo je najtežji mož v čehoslovaški republiki. Po uvodnih besedah predsednika jurya so pričeli korakati na oder možakarji, težki preko 100 kg. Prvi dan je bil najtežji možakar težak 142 kilogramov. Naslednji dan pa se je pojavil na pozorišču neki predmetni mesar, ki je dosegel rekord. Možakar je namreč težak 220 kilogramov. Ob priliki tekme je bil ustanovljen »Klub debeluharjev«. Klub bo zastopal interese debeluharjev. Predvsem hoče doseči, da se razširijo stoli v kinematografih.

— **Letošnji predpust zaključni na pepelnico** sredo špeciijelna

slanikova pojedina v restavraciji „Ljubljanski dvor“.

Koncert salonskega orkestra. Vstop prost. Specijalitate raznih morskih rib, školjk in pajkov. — Odprto do 3. ure zjutraj.

Ljubljana.

1— **Preselitev mestnega stavbnega urada.** V četrtek 3. marca 1927 prične mestni gradbeni urad poslovati v novih prostorih Kresije — dohod šolski drevored št. 2-11.

1— **Himen.** V ponedeljek se je poročil v Ljubljani avskultant g. Branko Goslar z gđ. Vido Savnik, hčerko višjega finančnega nadsvetnika g. Angela Savnika.

1— **14. redni občni zbor J. A. D. »Triglave«** se vrši dne 5. t. m. ob 2. uri popoldne v salonu gostilne Česnovar. Dnevni red je razviden iz društvene deske. — Odbor.

1— **Nesreča v Polhovem gradu.** Včeraj dopoldne sta se napotila Malovrh Janez in njegova žena Katarina v Polhovem gradu v dobro oddaljen gozd podirati dober meter debelo bukev. Pri podiranju pa je bukev take nesrečno oplazila ženo, da ji je zlomila križ in ude. Poklicana je bila takoj rešilna postaja iz mesta. Ko se je rešilni avto vrčal v Ljubljano, mu je na poti Katarina Malovrheva umrla. Njeno truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Sport.

Razvoj tenisa-sporta na Nemškem, Nemški teniški savez je objavil v svojem letnem poročilu, da znaša število organiziranih igralcev tenisa 75.000, med temi 12.000 mladih obojega spola. V prejšnjem letu je pristopilo savezu 5 zvez in 70 klubov z 9045 člani.

Svetovni pokal za plavalce je ustanovil neki ameriški sportni mecen. Pokal se bo oddajal po načinu Davisovega pokala za teniške turnirje.

Profesionalne rokoborbe v grško-rimskem stilu, ki se prične 16. marca na Dunaju, se bodo izvajale v dveh kategorijah: v lahki teži do 100 kg in v teži nad 100 kg. Avstrijska rokoborska liga, ki priredi te konkurenco, je poslala vsem inozemskim časopisom vabilo k udeležbi, vsled česar se pričakovati udeležbe najboljših svetovnih rokoborcev. Doslej so se prijavili: Uumun Angelesku, Berlinčan Kley, Dunajčan Kawan, Čehi Mana, Fišer, Motika, Rus Petrovič, Poljak Pinecky in Nemec Brilla. Radi velikega števila konkurentov se bodo vršili vsak večer 4 boji.

Tekme za svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju so se pričele v nedeljo v Tammerforsu; udeležili so se jih izključno le nordijski narodi. Dosedanji branilec naslova Norvežan Ballangrud je izostal radi bolezni, kar pa tekmi ne škoduje, ker bi bil napram Thunbergu in Evensenu itak podlegel. Med dosedanjimi rezultati je posebno zanimiv uspeh v teku na 500 m, kjer sta dosegla Finca Thunberg in Korpela ter Norvežan Roald Larson enak čas 46.3 sek. Za njimi je

prišel na cilj Evensen v 46.4 sek., ki je zmagal tudi na 5000 m v 8:53.5 min. Pri skupni oceni prvega dne je bil prvi Evensen s 4737 točkami, drugi Thunberg s 4235 točkami pred Larsenom.

Iz mednarodnega ringa. Ameriški manager Fugazy je ponudil ex-championu Dempseyu 300.000 dolarjev, če nastopi v maju proti Maloneyu, zmagalcu Delaneyja. Slednji si je zlomil roko, tako da se bo mogel šele v juniju odzvati pozivu Loughrana na boksmatch za svetovno prvenstvo v polteži teži. — V boksmatchu med Špancem Paolinom in Dancem Knut Hansenom, ki se je vršil pred velikansko množico gledalcev v newyorškem Madison-Square-Gardenu, si je izvojeval Paolino po 10 rundah zmago po točkah. Oba bokserja sta se borila zelo previdno in brez vsake inicijative, tako da je publika večkrat ogorčeno protestirala.

Važnejše nogometne tekme. Brigittenauer A. C. : Floridsdorfer A. C. 2:2. — Sportklub : Rapid 4:1. — Hakoah : Vienna 3:2. — Austria : Slovan 1:0. — V angleški ligi prednjači zopet Newcastle. — V meddeželni tekmi med Irsko in Škotsko je zmagala Irsko 2:0. — Dunajski W. A. C. : Hungariji 3:0. — Gradjanski je zopet podlegel v Egiptu in sicer v Aleksandriji proti tamošnji mestni reprezentanci 3:2.

Joško Janša — državni prvak v smučskih skokih v Mojstrani. Ker je južno vreme zelo pokvarilo sneg, so bili doseženi rezultati v tej važni tekmi primeroma slabi. Najdaljši skok je znašal 24 m, najdaljši skok brez padca pa, ki ga je dosegel Joško Janša, je bil

18.5 m. Drugo mesto je zasedel član ljubljanskega Hermesa Subert, tretji je bil Skalaš Golob, četrti pa Kveder (Skala).

SAHOVSKI TURNIR V NEWYORKU.

Sedmo kolo.

V nedeljo se je odigralo VII. kolo. Partija Spielman — Capablanca je končala remis, partija Vidmar — Aljehin je bila prekinjena, prav tako partija Niemcovič — Marshall. Stanje po VII. kolu: Capablanca 5½, Niemcovič 3½ (2), Aljehin 2½ (2), dr. Vidmar 2½ (1), Spielmann 2½, Marshall 1½ (1).

BORZE.

1. marca.

Ljubljana. ((Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.)) Vrednote: investicijsko 87.50; — 88, Vojna škoda 343 — 0, zastavni in komunalne Kranjske 20—22 20—22. Celjska posojilnica 195 — 198, Ljubljanska kreditna 925—0, Kreditni zavod 160—170, Strojne tovečve 120—135, Stavbna 55—65, Sešir 104. — Blago: Zaključenih 10 vagonov lesa. Tendence za les čvrsta, za deželne pridelke nespremenjena.

Zagreb. Amsterdam 2278—2284, Dunaj izplačilo 800.29—808.9, Berlin izplačilo 1348.5 Italija izplačilo 248.61—250.61, London izplačilo 275.96—276.76, Newyork ček 56.75—56.95 Praga izplačilo 168.3—169.1, Švica izplačilo 1094—1097.

Curih. Beograd 9.135, Berlin 123.25, Newyork 519 in petnajst šeststotink, London

25.22 in tri osminke, Pariz 20.345, Milan 22.75, Praga 15.40, Budimpešta 90.90, Bukarešta 3.14, Sofija 3.75, Varšava 58, Dunaj 73.20.

DAKTILOSKOPIJA V NEVARNOSTI.

Pred par tedni so objavili številni svetovni listi senzacionalno vest, da je ugotovil neki londonski zdravnik, da so bili odtiski prstov dveh dvojčkov popolnoma enaki. Skoraj istovrstno se je poročalo iz Newyorka, da je sedel neki tamkajšnji juvelir več mesecev po nedolžnem v preiskovalnem zaporu, ker so ga smatrali na podlagi daktilogramov za identičnega z nekim defraudantom. Ti dve vesti sta povzročili v policijskih krogih naravno veliko razburjenost, saj je daktiloskopija vendar metoda identificiranja osebnosti, ki so jo smatrali doslej za absolutno zanesljivo. Končno se je vendarle posrečilo ugotoviti potem mikroskopične preiskave med odtiski prstov dvojčkov razlike, čeprav minimalne.

Te dni pa je prišla v javnosti zanimiva vest, da je mogoče odtiske prstov operativnim potom izpremeniti. V Parizu dela s tem cela vrsta zdravnikov sijajne kupčije. Eden od teh zdravnikov je iznašel absolutno zanesljivo metodo. Ta metoda obstoji v bistvu v transplantaciji kože. Pod kožo, ki jo transplantira zdravnik s katkega drugega dela telesa, se nanese plast parafina, ki prepreči, da bi se pojavili zopet prejšnji daktilogrami, kar se sicer kljub transplantaciji rado zgodi. Za eno samo tako operacijo je plačal zdravniku neki lopov 25.000 frankov.

F. Britten Austin:

Pariška obleka.

»Potem je bigamist — to je ravnotoliko ko tat — da, morda celo slabše.«

»Zelo verjetno,« je pritrdila mala gospa, »pripisujem mu vse. Toda on je kljub temu moj soprog. Njegovega zaupanja ne morem zlorabiti. Uporabiti ga morem le v to, da mu rešim življenje — ali, da ga vsaj osvobodim iz zapora.«

»Gospa Dubois,« reče komisar, »ta trdovratnost vam ne bo nič pomagala. Ako vi veste, kaj se je zgodilo s predmeti, katere je Dubois ukradel, potem je moral biti z vami v zvezi. On vam je torej pisal. Vi me boste prisilili, da radi tega pisma preiščem tiho.«

»Lahko iščete,« je rekla gospa Dubois, »našli ne boste ničesar.«

»Kako pa se je z vami sporazumel?«

»To je moja skrivnost.«

»Brezlično?«

Gospa Dubois je zmajala z rameni.

»Vse vaše izpraševanje je zaman, gospod komisar,« je rekla, »tudi zaporno povelje lahko izdate, vendar pa ne boste ničesar iz-

vedeli. Le če bo gospod Dubois svoboden in če bo imel priložnost zapustiti Francijo, vam povem, kje se nahajajo diamanti. Sedaj sem v položaju trgovca in to je kupčija, ki vam jo predlagam. Če je ne sprejmete, ne izveste nikdar, kje so dragulji. Nikdar ne bom pozabila svoje dolžnosti do svojega moža, pa naj mi bo še tako nezvest.«

Ta ultimatum je bil očitno neomajen. Komisar se obrne do Quentina Quayneja, ki napne očesne mišice, ko izreče komisar:

»Bojim se, mr. Quayne, da ne bomo mogli nič drugega doseči, kakor, da se vrnemo v Pariz, da dobimo nova navodila. Vam pa, gospa Dubois, vam želim zapor kot so-krivki, ne bo pridržan.«

Gospa Dubois pokaže s kretnjo, da je že pripravljena na to možnost.

»Moj soprog je,« ponovi. »Mnogo sem že pretrpela radi njega, tako, da bi mogla tudi to pretrpeti. V njegovem zaupanju ga pa ne bo razočarala.«

»Dobro, mr. Quayne,« pravi komisar, »vrnemo se torej v Pariz. Vendar ne bomo zapomnili prilike, da ne bi preiskali stanovanja.«

Mr. Quayne je telkom tega pogovora stal

mirno ob strani z rokami v žepu. Besede komisarja so ga prebudile iz njegovih sanj in z naglo kretnjo je potegnil roke iz žepov, hkrati pa tudi množino kovanega denarja, ki se je raztresel po sobi. Mr. Quayne takoj poklekne in ga prične pobirati.

»Oprostite, gospa,« pravi, ko pobira drobiž tik pred nogami gospe Dubois. »Oprostite, — — — oh! Tukaj je še eden!« In tako se vrtil okoli kolen gospe Dubois. Gospa se umakne in ga mirno opazuje.

»Končno pobere Quayne ves drobiž, nato pa se obrne do komisarja:

»Red bi vam pomagal pri hišni preiskavi, dragi kolega,« pravi, »toda najprej,« in gleda na uro, »najprej moram oddati nujen telegram. Potem se lahko vrnemo h gospe Dubois, če se vam bo še zdelo to potrebno. Odkrito rečeno, meni zadostujejo besede gospe Dubois. Sicer lahko iščemo, toda našli ne bomo ničesar. Mr. Quayne se smehlja.

Komisar zelo nerad pristane na to, čeprav ne pokaže, da pomeni to zanj le izgubo časa. Poslovimo se začasno od gospe Dubois ter se napotimo do bližnjega poštnega urada v vasi.

Ves presenečen postane komisar, ko mu

mr. Quayne predloži sledeči telegram, da ga podpiše:

»Policijskemu ravnateljstvu v Le Havre. Preiščite paket naslovljen na gospo Dubois, poštno ležeče Havre. Odgovor semkajle. Še bolj pa je bil komisar presenečen, ko do-
spe dobro uro kasneje telegram za nas k zlatemu solncu. Med tem časom je odgovorjal mr. Quayne na naša vprašanja z rav-
nodušnim smehom.

Odgovor se je glasil:

»Policijskemu komisarju v Villers - en - Amontu.

Najdeni paket vsebuje edenindvajset velikih draguljev, ki odgovarjajo informacijam, tihočih se slučaja St. Georges.

Policijsko ravnateljstvo La Havre. »To so diamanti gospoda Dieulafoya!« re-
če preprosto mr. Quayne, ko prečita telegram in nas pogleda s skrivnostnim nasme-
hom.

»Toda kdaj in kako vam je gospa Dubois to priznala?« vzklikne komisar in stirmi v Quayne Quentina kot v čarovnika.

»Ona mi sploh ni ničesar priznala,« odvr-
ne šef in se raduje nad nami, ki še vedno ne razumemo zadeve. (Dalje prihoduje.)

Vabilo

na 47. občni zbor »Kmetske posojilnice«
ljubljanske okolice, registrovane zadruga z. o. z. v Ljubljani
ki bo

v četrtek, dne 17. marca 1927 ob 15. uri v sejni
dvorani posojilnice v Ljubljani, Dunajska c. 18.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo ravnateljstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Revizijsko poročilo.
5. Odobritev letnega računa.
6. Sklepanje o valorizaciji vrednosti nepremičnin.
7. Razdelitev dobička.
8. Volitev predsednika, podpredsednika in treh članov načelstva.
9. Volitev treh članov nadzorstva.
10. Predlogi združnikov.

V Ljubljani, dne 28. februarja 1927.

Načelstvo.

„GROM“ CARINSKO POSREDOVNIŠKI IN SPEDICIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.
Naslov branjavkam: „GROM“. Telefon int. št. 43-4.
PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.
Obvešča vse v te stroke spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.
Kasnopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

Širite »Narodni Dnevnik«!

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi
najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.
ZAHTEVAJTE PONUDBO!
Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.
Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino le
GRITZER in ADLER
na dom, obri in industrije v vseh opre-
mah.
Istotam pletilni stroj DUBIED
Post v vsaki hiši brezplačno.
Večletna garancija.
Dobrota za popravila.
Malo cene, tudi za obroke.
Josip Petelinc
Ljubljana
bilo Predstavništvo splošno.

MALI OGLASI.
Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Drva - čebin
Wolova 1/II. - Telef. 56.

Prodaja se celo
kompletni nemško-angleški slovar in nekaj angleških knjig. — Naslov po-
ve uprava Nar. Dnevnika.

Knjigovodkinja
bilancistka, samostojna
moč z večletno prakso,
večša korespondence in
strojepisja išče službo v
mestu ali na deželi. Na-
stopi takoj. — Ponudbe
prosi na upravo lista pošt-
»Točnac.

Kurivo!
Pogačnik, Bohoričeva 5,
(Tabor), Telefon 406.

OGLAŠUJTE V
NARODNEM
DNEVNIKU!